ІНСТИТУТ ПЕДАГОГІКИ
НАПН УКРАЇНИ

ТОПУЗОВ О. М. БРИТАНСЬКИЙ П. А.

Робоча програма дисципліни

ОСВІТА В ПАРАДИГМІ ЗБАЛАНСОВАНОГО (СТАЛОГО) РОЗВИТКУ

для здобувачів вищої освіти

Ступінь «Доктор філософії»
Спеціальність 011
Освітні, педагогічні науки

Київ – 2023

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ПЕДАГОГІКИ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»	«ПОГОДЖЕНО»
Директор Інституту педагогіки НАПН України	Заступник директора з наукової роботи Інституту педагогіки НАПН України
_____ Олег ТОПУЗОВ	_____ Микола ГОЛОВКО
від "31" ___серпня_____ 2022 р.	від "31" ___серпня_____ 2022 р.

ОСВІТА В ПАРАДИГМІ ЗБАЛАНСОВАНОГО (СТАЛОГО) РОЗВИТКУ
РОБОЧА ПРОГРАМА

дисципліни для здобувачів вищої освіти
ступінь «Доктор філософії»
спеціальність: *011 Освітні, педагогічні науки*

КИЇВ-2023

Структура програми типова. Години відповідають робочому навчальному плану.

Завідувач аспірантури та докторантури
_____ Марина ЗАГОРУЛЬКО

УДК 37.016.3:502/504.054.6(063)(0.034.2)

Освіта в парадигмі збалансованого (сталого) розвитку. Робоча програма навчальної дисципліни для здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки. 17 с.

Автори:

Топузов Олег Михайлович, доктор педагогічних наук, професор, дійсний член (академік) НАПН України, директор Інституту педагогіки НАПН України.

Британський Петро Анатолійович, аспірант відділу навчання географії та економіки Інституту педагогіки НАПН України.

Рецензенти:

Опалюк Тетяна Леонідівна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри соціальної педагогіки і соціальної роботи Кам'янець-Подільсокого національного університету імені Івана Огієнка.

Малихін Олександр Володимирович, доктор педагогічних наук, професор, завідувач відділу дидактики Інституту педагогіки НАПН України.

Робоча програма затверджена на засіданні вченої ради Інституту педагогіки НАПН України.

Протокол № 12 від «31» __серпня__ 2022 р.

© Інститут педагогіки НАПН України, 2023 рік
© Топузов Олег Михайлович, 2023 рік
© Британський Петро Анатолійович, 2023 рік

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

<table>
<tr><th>Найменування показників</th><th>Галузь знань,
спеціальність,
ступінь вищої освіти</th><th>Характеристика навчальної дисципліни</th></tr>
<tr><td>Кількість кредитів – 1</td><td rowspan="2">Галузь знань:
01 – «Освіта/Педагогіка»</td><td rowspan="2">Загальна підготовка</td></tr>
<tr><td>Загальна кількість годин – 30</td></tr>
<tr><td>Модулів – 1</td><td rowspan="4">011 «Освітні, педагогічні науки»</td><td>Рік підготовки:</td></tr>
<tr><td rowspan="3">Змістових модулів – 1</td><td>3-й</td></tr>
<tr><td>Семестр</td></tr>
<tr><td>6-й</td></tr>
<tr><td rowspan="9">Індивідуальне заняття не передбачено</td><td rowspan="9">Освітній ступінь:
Доктор філософії</td><td>Лекції</td></tr>
<tr><td>4 год.</td></tr>
<tr><td>Семінарські</td></tr>
<tr><td>6 год.</td></tr>
<tr><td>Практичні</td></tr>
<tr><td>0 год.</td></tr>
<tr><td>Самостійна робота</td></tr>
<tr><td>20 год.</td></tr>
<tr><td>Вид контролю:
Залік</td></tr>
</table>

Примітка
Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи і індивідуальної роботи становить: для денної форми навчання – 1:2.

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Метою навчальної дисципліни «Освіта в парадигмі збалансованого (сталого) розвитку» є: формування у здобувачів освіти уявлення щодо парадигми збалансованого (сталого) розвитку; осягнення основних принципів, ідей, індикаторів цілей концепції збалансованості; розуміння ретроспективи розвитку концепції та її структурованості; формування усвідомлення про значення Цілей розвитку тисячоліття та 17 Глобальних цілей; усвідомлення основних змін освітніх систем країн світу у відповідності до глобальних ініціатив збалансованого (сталого) розвитку; осягнення особливостей функціонування закладів освіти та освітніх програм у відповідності до парадигми збалансованості; визначати закономірності розвитку освітніх систем постіндустріальних та високо економічно розвинутих країн світу в межах концепції збалансованості; ознайомлення з механізмами міжнародної співпраці в галузі освіти збалансованого (сталого) розвитку.

2.2. Основними **завданнями** вивчення дисципліни є формування наступних компетентностей:

інтегральна компетентність (ІК):

- здатність і готовність розв'язувати комплікативні науково-дослідні (науково-теоретичні та науково-практичні) проблеми в галузі освіти (відповідно до цілей і завдань професійно-педагогічної та дослідно-інноваційної діяльності) на засадах реалізації голістичного, інтегрованого та компетентнісного підходів, що зумовлює переосмислення наявних та створення нових фундаментальних теоретичних знань (обґрунтованих на концептуально-методологічному рівні) та запровадження новітньої професійно-педагогічної практики (через реалізацію сучасно-доцільних наукових підходів, технологій, форм організації, методів, прийомів і засобів навчання в закладах вищої та загальної середньої освіти).

загальні компетентності (ЗК):

ЗК 1 - здатність і готовність здобувати концептуальні та методологічні знання в галузі освіти та розуміти їхню сутність.

ЗК 3 - здатність і готовність до ефективної і продуктивної наукової комунікації в парадигмі взаємодії суб'єктів освітньої діяльності.

ЗК 4 - здатність і готовність використовувати інформаційні технології в процесі реалізації сучасно-доцільних наукових підходів, технологій, форм організації, методів, прийомів і засобів навчання в закладах вищої та загальної середньої освіти.

ЗК 8 - здатність і готовність імплементувати в освітній процес інноваційні практики на основі реалізації сучасно-доцільних наукових підходів, технологій, форм організації, методів, прийомів і засобів навчання в закладах вищої та загальної середньої освіти.

фахові компетентності (ФК):

ФК 2 - **Дидактико-методична компетентність** виявляється в здатності і готовності застосовувати в освітньому процесі сучасно-доцільні наукові підходи, технології, форми організації, методи, прийоми і засоби навчання в закладах вищої та загальної середньої освіти.

ФК 5 - **Організаційно-управлінська компетентність**, яка виявляється в здатності і готовності управляти організацією та здійсненням освітнього процесу в закладах вищої та загальної середньої освіти на засадах превалювання морально-етичної компоненти та в процесі керування здійсненням науково-дослідної діяльності.

ФК 6 - **Лідерська компетентність,** яка виявляється в здатності і готовності

виявляти суб'єктні якості під час організації та управління освітнім процесом в закладах вищої та загальної середньої освіти.

ФК 11 - **Організаційно-інтеграційна компетентність**, яка виявляється в здатності і готовності організовувати на засадах реалізації інтеграційного та голістичного підходів освітній процес як процес сталого розвитку учнів або/і студентів (відповідно до рівня освіти, який здобувається).

Результати навчання дисципліни «Освіта в парадигмі збалансованого (сталого) розвитку» можна вважати успішними за умови досягнення *програмних результатів:*

ПРН	Знання	Уміння та навички
ПРН 1	- концептуальні та методологічні знання в галузі освіти - знання про способи здобуття концептуально-методологічного знання	- уміння здобувати та оновлювати на константній основі концептуальні та методологічні знання в галузі освіти
ПРН 3	- знання про комунікацію в освітній і науковій діяльності - знання про особливості наукової комунікації в парадигмі взаємодії суб'єктів освітньої діяльності (індивідуальний, груповий, колективний рівні)	- уміння здійснювати комунікацію в освітній і науковій діяльності - уміння ефективно і продуктивно здійснювати наукову комунікацію в парадигмі взаємодії суб'єктів освітньої діяльності (індивідуальний, груповий, колективний рівні)
ПРН 4	- знання про сучасні інформаційні технології, форми, методи та засоби їх використання в освітньому процесі та науково-дослідній діяльності - знання про сучасно-доцільні наукові підходи, технології, форми організації, методи, прийоми і засоби навчання в закладах вищої та загальної середньої освіти на основі застосування новітніх інформаційних технологій	- уміння застосовувати сучасні інформаційні технології в освітньому процесі та науково-дослідній діяльності - уміння використовувати розмаїття наявних технологій, форм організації, методів, прийомів і засобів навчання в закладах вищої та загальної середньої освіти (на основі застосування новітніх інформаційних технологій)
ПРН 8	- знання про організацію сучасного освітнього процесу(його особливості в закладах вищої та загальної середньої освіти) - знання про наукові підходи, технології, форми організації, методи, прийоми і засоби навчання в закладах вищої та загальної середньої освіти	- уміння імплементувати в освітній процес інноваційні освітньо-педагогічні практики - уміння адаптувати новітні західноєвропейські та світові освітньо-педагогічні практики до потреб системи освіти в Україні

ПРН 15	- знання з дидактики середньої та вищої школи - знання часткових (предметних методик) - знання про новітні методологічні підходи, закономірності і принципи освіти в галузі освіти, технології, методики, форми організації, методи, прийоми, засоби навчання - знання сучасних досягнень психодидактики, медіа-дидактики та ін. - знання про ключові компетентності учнів або/і студентів (відповідно до рівня освіти, який здобувається) та наскрізні уміння (soft skills)	- уміння визначати методологію науково-педагогічного дослідження з дидактики вищої та середньої школи - уміння застосовувати в освітньому процесі технології, методики, форми організації, методи, прийоми, засоби навчання
ПРН 18	- знання про особливості організаційно-управлінської діяльності в сучасних закладах вищої та загальної середньої освіти - знання про способи реалізації технологій управління в галузі освіти	- уміння організовувати й управляти освітнім процесом на засадах збереження психічного здоров'я його суб'єктів, запобігання їхньому професійному вигоранню тощо - уміння реалізації технологій управління в галузі освіти
ПРН 19	- знання теорій лідерства - знання про суб'єктні якості особистості та способи їх вияву в освітній діяльності та професійно-педагогічній діяльності вчителя / викладача - знання про роль лідерства під час організації та управління освітнім процесом в закладах вищої та загальної середньої освіти	- уміння діагностування лідерських якостей суб'єктів освітнього процесу - уміння реалізовувати суб'єкт-суб'єктну взаємодію в освітній, професійно-педагогічній та науково-дослідній діяльності на засадах лідерства
ПРН 24	- знання про сталий розвиток особистості в освітній і науково-дослідній діяльності - знання про організацію сталого розвитку учнів або/і студентів (відповідно до рівня освіти, який здобувається) на засадах реалізації інтеграційного та голістичного підходів	- уміння забезпечення сталого розвитку суб'єктів освітнього процесу - уміння підтримувати сталий розвиток учнів або/і студентів (відповідно до рівня освіти, який здобувається) на засадах реалізації інтеграційного та голістичного підходів

В ***результаті*** вивчення дисципліни «Освіта в парадигмі збалансованого (сталого) розвитку» здобувач повинен:

знати:

- генезис концепції збалансованого (сталого) розвитку;
- сучасні проблеми досліджень для реалізації концепції збалансованого (сталого) розвитку;
- моделі освіти для збалансованого (сталого) розвитку;
- освітні підходи до реалізації завдань освіти збалансованого розвитку.

вміти:

- застосовувати принципи та ідеї концепції збалансованого (сталого) розвитку в галузі світи;
- аналізувати, оцінювати та порівнювати різноманітні підходи до організації освітнього процесу в парадигмі збалансованого (сталого) розвитку;
- визначати механізми міжнародної співпраці в галузі освіти збалансованого (сталого) розвитку;
- впроваджувати освітні матеріали «Зеленого пакету».

обґрунтовувати та проявляти ставлення:

- до концепції збалансованого (сталого) розвитку;
- до освіти збалансованого (сталого) розвитку;
- до менеджменту освіти в парадигмі збалансованого (сталого) розвитку;
- до національних, міжнародних, глобальних ініціатив збалансованого (сталого) розвитку.

Програма навчальної дисципліни «Освіта в парадигмі збалансованого (сталого) розвитку» складається з одного модулю. На вивчення навчальної дисципліни відводиться 30 годин / 1 кредити за ЄКТС.

3. ПРОГРАМА ТА СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви блоків (модулів) і тем	Кількість годин			
	усього	у тому числі		
		лекції	семінарські	практичні
Тема 1. Концепція збалансованого (сталого) розвитку та її завдання	14	2	2	0
Тема 2. Особливості організації освіти збалансованого (сталого) розвитку	16	2	4	0
Всього годин	**30**	**4**	**6**	**0**

4. ТЕМИ ЛЕКЦІЙ

№ з/п	Назви тем лекцій	Кількість годин
1.	Концепція збалансованого (сталого) розвитку та її завдання	2
2.	Особливості організації освіти збалансованого (сталого) розвитку	2
	Разом	**4**

Тема 1. Концепція збалансованого (сталого) розвитку та її завдання

Поняття збалансованого (сталого) розвитку. Генезис збалансованого розвитку. Індикатори збалансованого розвитку. Цілі Тисячоліття та Глобальні Цілі збалансованого розвитку. Ретроспектива розвитку концепції. Міжнародні документи щодо збалансованого розвитку та освіти збалансованого розвитку. Принципи забезпечення збалансованого розвитку. Екологічний світогляд та екологічна культура. Альтернативні стратегії розвитку людства. Соціокультурні передумови освіти збалансованого розвитку. Зміст концепції освіти для збалансованого розвитку. Освіта збалансованого розвитку в постіндустріальних економіках. Глобальні освітні ініціативи в парадигмі збалансованого розвитку.

Тема 2. Особливості організації освіти збалансованого (сталого) розвитку

Зміст випереджаючої освіти для збалансованого розвитку. Інструменти реалізації випереджаючої освіти для збалансованого розвитку. Методи та принципи випереджаючої освіти. Моделі освіти збалансованого розвитку. Принципи, форми, методи організації освітньої діяльності збалансованого розвитку. Реалізація концепції збалансованого розвитку в ЗЗСО та ЗВО. Стратегії освіти збалансованого розвитку. Шляхи розв’язання проблем переходу до освіти збалансованого розвитку. Міжнародна співпраця в галузі освіти збалансованого розвитку. Впровадження Стратегії ЄЕК ООН освіти для збалансованого розвитку суспільства. Реалізація освіти збалансованого розвитку на різних рівнях неформальної освіти. Концепція освіти упродовж життя. Основи теорії екосистемних послуг.

5. ТЕМИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назви тем семінарських занять	Кількість годин
1.	Теоретичні засади парадигми збалансованого (сталого) розвитку	2
2.	Освіта збалансованого (сталого) розвитку	2
3.	Стратегія освіти збалансованого (сталого) розвитку	2
	Разом	**6**

Тема 1. Теоретичні засади парадигми збалансованого (сталого) розвитку
Питання для обговорення:

1. Поняття «збалансований (сталий) розвиток» та його дефініції.
2. Принципи, ідеї збалансованого (сталого) розвитку.
3. Цілі розвитку тисячоліття.
4. 17 Глобальних цілей.
5. Індикатори збалансованого (сталого) розвитку.
6. Історичні передумови формування та розвитку концепції збалансованого (сталого) розвитку.
7. Міжнародні договори щодо збалансованого розвитку.
8. Нормативно-правова база збалансованого розвитку.
9. Інформаційно-ресурсне забезпечення концепції збалансованого розвитку.
10. Концепція освіти збалансованого (сталого) розвитку.
11. Глобальні Цілі: Ціль 4. Аналіз ефективності реалізації: завдання, індикатори, досягнуті результати.

Тема 2. Освіта збалансованого (сталого) розвитку
Питання для обговорення:

1. Соціокультурні передумови освіти збалансованого (сталого) розвитку.
2. Порівняння екологічної освіти та освіти збалансованого розвитку.
3. Освітня ініціатива Green Pack (Зелений пакет).
4. Досвід впровадження Зеленого пакету в Україні.
5. Міжнародні та глобальні освітні ініціативи збалансованого (сталого) розвитку.
6. Концепція випереджаючої освіти.
7. Випереджаюча освіта збалансованого розвитку.
8. Ефективні моделі освіти збалансованого розвитку.
9. Форми та методи організації освітньої діяльності збалансованого розвитку.
10. Шляхи реалізації концепції збалансованого (сталого) розвитку в ЗЗСО.
11. Управління ЗЗСО в концепції збалансованого (сталого) розвитку.

Тема 3. Стратегія освіти збалансованого (сталого) розвитку
Питання для обговорення:

1. Проблеми переходу до освіти збалансованого (сталого) розвитку.
2. Освіта збалансованого (сталого) розвитку в ЗВО.
3. Освіта збалансованого (сталого) розвитку в ЗВО України.
4. Освіта збалансованого (сталого) розвитку в неформальній освіті.
5. Освіта упродовж життя (Lifelong learning) в парадигмі збалансованості.
6. Галузь освіти збалансованого розвитку.
7. Міжнародна співпраця в галузі освіти збалансованого розвитку.
8. Стратегії ЄЕК ООН освіти для збалансованого розвитку.
9. Суспільство 6-го технологічного укладу.
10. Глобальні Цілі: Ціль 17. Аналіз ефективності реалізації: завдання, індикатори, досягнуті результати.
11. Теорія екосистемних послуг як продовження концепції збалансованого (сталого) розвитку.

6. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назви тем практичних занять	Кількість

		годин
1.		
2.		
3.		
	Разом	

7. САМОСТІЙНА РОБОТА

Зміст самостійної роботи з навчальної дисципліни «Освіта збалансованого (сталого) розвитку» спрямований на закріплення теоретичних знань і їх поглиблення, на набуття і удосконалення практичних навичок і умінь, що сприяє формуванню професійного світогляду майбутніх фахівців докторів філософії.

Самостійна робота поділяється на 4 теми (по 5 годин кожна).

Кожна самостійна робота передбачає виконання письмового завдання.

Звітуватись за виконання самостійної роботи бажано під час відповідного семінарського заняття.

Матеріали, підготовлені письмово, здаються (надсилаються) викладачу на перевірку.

№ з/п	**Назви тем самостійних робіт**	**Кількість годин**
1	**«Освіта збалансованого розвитку в постіндустріальних економіках (ЗЗСО)»** *Визначіть особливості переходу до освіти збалансованого розвитку в постіндустріальній країні. Виконайте аналіз методів та інструментів, що застосовуються в освітній програмі ЗЗСО. Визначіть основні напрямки освітньої спрямованості в контексті збалансованості на прикладі національного рівня системи освіти та освітньої програми закладу освіти. За результатами виконаного аналізу підготуйте письмову роботу.* (письмова робота на 3-4 аркуші формату А4, шрифт Times New Roman, розмір 12, одинарний інтервал, з подальшим захистом положень на занятті)	5
2	**«Освіта збалансованого розвитку в постіндустріальних економіках (ЗВО)»** *Виконайте аналіз поширеності програм освітньої підготовки в контексті збалансованості (на прикладі освітньої системи національного рівня). Оберіть одну із проаналізованих програм та деталізуйте її структурний зміст. Аналіз виконайте на прикладі ЗВО постіндустріальної країни. За результатами виконаного аналізу підготуйте письмову роботу.* (письмова робота на 3-4 аркуші формату А4, шрифт Times New Roman, розмір 12, одинарний інтервал, з подальшим захистом положень на занятті)	5
3	**«Досягнення освіти збалансованого (сталого) розвитку»**	10

	Виконайте перехресний аналіз кращих показників ефективності імплементації принципів та ідей парадигми збалансованого розвитку в освітній галузі. Визначіть ефективні напрямки освіти збалансованого розвитку. Поясніть (на прикладах) в чому полягають позитивні зрушення в освітніх системах національного рівня в результаті реалізації освіти збалансованого розвитку. За результатами виконаного аналізу підготуйте письмову роботу. (письмова робота на 3-4 аркуші формату А4, шрифт Times New Roman, розмір 12, одинарний інтервал, з подальшим захистом положень на занятті)	
4	**«Комунікаційні моделі в освіті збалансованого (сталого) розвитку»** *Визначіть ефективні моделі комунікації в галузі освіти збалансованого (сталого) розвитку. Встановіть їх спільні та відмінні риси. Поясніть взаємозв'язок ефективності моделі комунікації з досягненням Глобальних Цілей (Ціль 4, 17). За результатами виконаного аналізу підготуйте письмову роботу.* (письмова робота на 3-4 аркуші формату А4, шрифт Times New Roman, розмір 12, одинарний інтервал, з подальшим захистом положень на занятті)	5
	Разом	**20**

8. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

У процесі вивчення дисципліни застосовуються наступні методи навчання:

за типом пізнавальної діяльності:

- пояснювально-ілюстративний;
- репродуктивний;
- проблемного викладу;
- дослідницький;

відповідно до логіки пізнання:

- аналітичний;
- індуктивний;
- дедуктивний;

за основними етапами процесу:

- формування знань;
- формування умінь і навичок;
- застосування знань;
- узагальнення;
- закріплення;
- перевірка;

за системним підходом:

- стимулювання та мотивація;
- контроль та самоконтроль.

за джерелами знань:

- словесні - розповідь, пояснення, лекція;

- наочні - демонстрація, ілюстрація.

за рівнем самостійної розумової діяльності:

- проблемний;
- частково-пошуковий;
- дослідницький;
- метод проблемного викладання.

Методи під час дистанційного навчання: телекомунікаційні (інтерактивні комп'ютерні відеоконференції, on-line консультації, самостійна робота студентів з використанням освітніх платформ (Zoom, Classroom, Google Meet) та месенджерів (Telegram, Viber).

9. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Поточний контроль успішності засвоєннями аспірантами навчального матеріалу здійснюється шляхом опитування й оцінювання знань під час семінарських занять, виконання аспірантами самостійної роботи, проведення і перевірки письмових контрольних тестувань.

Підсумковий контроль здійснюється у формі заліку.

10. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ АСПІРАНТИ

Оцінювання результатів навчання здобувачів здійснюється за 100-бальною шкалою, шкалою ECTS та національною шкалою.

Очікувані результати навчання, контрольні заходи та терміни виконання оголошуються на першому занятті в семестрі. Враховуються бали, набрані на заняттях та під час підсумкового заліку. При цьому обов'язково враховуються: присутність на заняттях та активність здобувача під час заняття; недопустимість пропусків та запізнень на заняття; користування мобільним телефоном чи іншими пристроями під час заняття в цілях, не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання та ін.

Загальна трудомісткість дисципліни – 100 балів на 1 семестр, із них 80 балів здобувач може отримати впродовж роботи на семінарських, лекційних, практичних заняттях, 20 балів – на залiку.

Схема нарахування балів з дисципліни подано у таблиці.

Таблиця

Поточне оцінювання, самостійна робота, залік									Підсумковий контроль	Сума
Т1				Т2					20	100
Л	С 1	С/р 1	С/р 2	Л	С2	С3	С/р 3	С/р 4		
5	10	10	10	5	10	10	10	10		

Скорочення: Л – лекція; С – семінар; С/р – самостійна робота.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, диференційованого заліку, курсового проєкту (роботи), практики
90 – 100	**A**	відмінно
82-89	**B**	добре
75-81	**C**	

69-74	**D**	задовільно
60-68	**E**	
35-59	**FX**	незадовільно з можливістю повторного складання
1-34	**F**	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Конспект лекцій – рукопис.
2. Методичні рекомендації з підготовки до семінарських занять з дисципліни «Освіта в парадигмі збалансованого (сталого) розвитку» – рукопис.

12. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Rybalko L., Topuzov O., Velychko L. Natural science education concept for sustainable development. Environmental, Technological, Social and Economic Matters (ICSF). 2020. Vol. 166. DOI:10.1051/e3sconf/202016610030
URL : https://ui.adsabs.harvard.edu/abs/2020E3SWC.16610030R/abstract(Scopus)
2. Боголюбов В.М. Стратегія сталого розвитку: Підручник / В.М.Боголюбов, М.О. Клименко, Мельник Л.Г., О.О. Ракоїд. За редакцією професора В.М.Боголюбова. – К.: ВЦ НУБІПУ, 2018. – 446 с.
3. Замула І.В. Стратегія сталого розвитку: еколого - економічний аспект. Навчальний посібник / І.В. Замула, І.В. Давидова, Г.В. Кірейцева, М.Б. Корбут, В.В. Травін. – ЖДТУ, 2017. – 200 с.
4. Кононенко О.Ю. Актуальні проблеми сталого розвитку: навчально-методичний посібник / О.Ю. Кононенко. –К.: ДП «Прінт сервіс». - 2016.- 109 с.
5. Національна парадигма сталого розвитку України / за заг. ред. Б. Є. Патона. – К. : ДУ«Інститут економіки природокористування та сталого розвитку НАН України». - 2012. - 72 с.
6. Пометун О. Уроки для сталого розвитку : навч. посіб. для учнів 8 класу загальноосвітніх шкіл / О. Пометун, Л. Пилипчатіна, І. Сущенко. – Вид. 2-ге, випр. і доповн. – Д. : Ліра, 2013.– 116 с.
7. Пометун О. Уроки для сталого розвитку: Як організувати позакласну роботу учнів основної школи: метод. посіб. Для класних керівників 5–7 класів загальноосвітніх навчальних закладів / О. Пометун, І. Сушенко, О. Топузов. – К. : Освіта, 2011.- 78 с.
8. Топузов О. М., Малихін О. В., Опалюк Т. Л. Педагогічна майстерність: розвиток професійно-педагогічної адаптивності та соціальної рефлексії майбутнього вчителя : навч. посібник. Київ : Педагогічна думка, 2018. 292 с.
9. Національна доповідь про стан і перспективи розвитку освіти в Україні : монографія / В. Г. Кремень (голова), В. І. Луговий (заступник голови), О. М. Топузов (заступник голови), С. О. Сисоєва, О. І. Ляшенко, С. Д. Максименко, Н. Г. Ничкало, П. Ю. Саух, І. Ю. Регейло (секретар)за заг. ред. В.Г. Кременя, Київ : Нац. акад. пед. наук України, 2021. 384 с. (До 30-річчя незалежності України). DOI: https://doi.org/10.37472/NAES-2021-ua
URL: https://lib.iitta.gov.ua/726223/1/nac%20dopovid%202021%20color%201%20%281%29.pdf
10. Мамчур З., Джура Н., Думич О., Чуба М., Драч Ю., Подан І. Екологічні аспекти виконання цілей сталого розвитку в Україні // Сталий розвиток – стан та перспективи: Матеріали Міжнародного наукового симпозіуму SDEV'2018 (28 лютого–3 березня 2018 року, Львів-Славське, Україна). – Львів, 2018. – С. 55 – 58.
11. Топузов О. М., Калініна Л. М. Організаційні механізми управління закладами освіти: методології та теоретичні засади. Український педагогічний журнал. 2017. № 4. С. 34–44.

12. Топузов О. М. Проектування інформаційно-освітнього середовища навчальних закладів у сучасному суспільстві. Український педагогічний журнал. 2017. № 1. С. 26–36.
13. Стратегія сталого розвитку України на період до 2030 року URL:https://www.undp.org/content/dam/ukraine/docs/SDGreports/UNDP_Strategy_v06-optim

Додаткова

1. Future Skills. The future of learning and higher education. International Delphi Survey, 2019. 69 p.
2. Kremen, V. (2021). NAES of Ukraine report on the state of using the funds for research activities and the results received in 2020: Scientific report at the General Meeting of the National Academy of Educational Sciences of Ukraine. (April 9, 2021). Herald of the National Academy of Educational Sciences of Ukraine, 3(1). https://doi.org/10.37472/2707- 305X-2021-3-1-1-1
3. Kremen, V.H. (Ed.). (2017). National Report on the State and Prospects of Education Development in Ukraine. National Academy of Educational Sciences of Ukraine. Kyiv: Pedahohichna dumka. https://lib.iitta.gov.ua/706242/
4. Lokshyna Olena, Topuzov Oleg. COVID-19 and education in Ukraine: Responses from the authorities and opinions of educators. Perspectives in Education, Vol. 39 No. 1 (2021): COVID-19 special issue: Opportunity to rethink and restructure education in the world / COVID-19 and the impact on basic and special education. P. 207-230. DOI https://doi.org/10.18820/2519593X/pie.v39.i1.13
5. Malykhin, O., Aristova, N. O., Kalinina, L., & Opaliuk, T. (2021). Developing Soft Skills among Potential Employees: A Theoretical Review on Best International Practices. Postmodern Openings, 12(2), 210-232. https://doi.org/10.18662/po/12.2/304
6. Topuzov, O., Malykhin, O., Aristova, N. & Shamne, A. (2020). Optimization of University Department Management: The Increase of Foreign Language Teachers' Self-Efficacy by Preventing Job Burnout. The New Educational Review. Vol. 59. 59-71. (Scopus)
7. Біла книга національної освіти України / за заг. ред. В. Г. Кременя ; НАПН України. – Київ : Інформ. Системи, 2010. – 340 с. – Бібліогр.: с. 315–337. – Із змісту: підрозд. 2.2.3. Удосконалення навчально-методичного забезпечення дидактичного процесу в школі / Топузов О. М., Ґудзик І. П., Ляшенко О. І. – С. 148–154.
8. Вішнікіна, Л. П. Навчальні моделі як засіб організації пізнавальної діяльності школярів у процесі вивчення фізичної географії 13.00.02 «Теорія та методика навчання географії» / Вішнікіна Любов Петрівна ; [наук. керівник Топузов Олег Михайлович] ; Криворіз. держ. пед. ун-т. – Кривий Ріг : [б. в.], 2008.
9. Географія: підручник для 9 кл. загальноосвітніх навчальних закладів / О.Ф. Надтока, О.М. Топузов. – К., Вид. дім. «Світ знань», 2009. – 224 с.
10. Засєкіна, Т.М. (2020). Інтеграція в шкільній природничій освіті: теорія і практика: монографія. За наук. ред. О.М. Топузова. Київ: Педагогічна думка. 400 с.
11. Засєкіна, Т.М. (2020). Інтеграція в шкільній природничій освіті: теорія і практика: монографія. За наук. ред. О.М. Топузова. Київ: Педагогічна думка. 400 с.
12. Калініна Л.М., Топузов О.М., Лапінський В.В. Факторна модель оцінювання ефективності управління закладом загальної середньої освіти та її практичне застосування. Інформаційні технології і засоби навчання. 2020. Т.80 № 6. Р. 346–368. DOI: https://doi.org/10.33407/itlt.v80i6.3912;
URL: https://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/article/view/3912/1751(Web of Science)
13. Компетентнісний підхід – стрижень наукових інновацій у навчанні / Олег Топузов // Освіта України. – 2016. – 15 серп. (№ 32). – С. 10.

14. Малихін О. В., Арістова Н. О., Ярмольчук Т. Г. Формування та розвиток цифрової компетентності викладачів в системі безперервної освіти як основа успішної професійної діяльності. Актуальні проблеми вищої професійної освіти (20 березня 2020 р., Київ) : збірник наукових праць / за загальною редакцією Л. В. Барановської. Київ : НАУ, 2020. С. 132−134. URL: http://kpppo.nau.edu.ua/files/Konfer2020.pdf
15. Назаренко, Т. Г. Методика навчання географії в профільній школі: теорія і практика: Монографія. [наук. консультант Топузов Олег Михайлович] – К.: Педагогічна думка, 2013. – 380 с.
16. Національна доповідь про стан і перспективи розвитку освіти в Україні : монографія / В. Г. Кремень (голова), В. І. Луговий (заступник голови), О. М. Топузов (заступник голови), С. О. Сисоєва, О. І. Ляшенко, С. Д. Максименко, Н. Г. Ничкало, П. Ю. Саух, І. Ю. Регейло (секретар)за заг. ред. В.Г. Кременя, Київ : Нац. акад. пед. наук України, 2021. 384 с. (До 30-річчя незалежності України). DOI: https://doi.org/10.37472/NAES-2021-ua URL: https://lib.iitta.gov.ua/726223/1/nac%20dopovid%202021%20color%201%20%281%29.pdf
17. Організаційні механізми управління закладами освіти: методології та теоретичні засади / Топузов Олег Миколайович, Калініна Людмила Миколаївна // Укр. пед. журн. = Ukrainian Educational Journal. – 2017. – № 4. – С. 34–44.
18. Організаційні механізми управління закладами освіти: методології та теоретичні засади / Топузов Олег Миколайович, Калініна Людмила Миколаївна // Укр. пед. журн. = Ukrainian Educational Journal. – 2017. – № 4. – С. 34–44.
19. Про виконання програми спільної діяльності міністерства освіти і науки України та національної академії педагогічних наук України на 2017-2020 роки. Кремень, В.Г., Луговий В.І., Топузов О.М. та ін., Вісник НАПН України, 2020, 2(2) https://doi.org/10.37472/2707-305X-2020-2-2-2-3
20. Про виконання програми спільної діяльності міністерства освіти і науки України та національної академії педагогічних наук України на 2017-2020 роки. Кремень, В.Г., Луговий В.І., Топузов О.М. та ін., Вісник НАПН України, 2020, 2(2) https://doi.org/10.37472/2707-305X-2020-2-2-2-3
21. Рибалко, Л. М. Дидактичні основи навчання природничих предметів на засадах еколого-еволюційного підходу в загальноосвітніх навчальних закладах : автореф. дис. ... д-ра пед. наук : [спец.] 13.00.09 «Теорія навчання» / Рибалко Ліна Миколаївна ; [наук. консультант Топузов Олег Михайлович] ; НАПН України, Ін-т педагогіки. – Київ : [б. в.], 2015.
22. Рибалко, Л. Навчання природничих предметів на засадах еколого-еволюційного підходу в загальноосвітніх навчальних закладах: теорія і практика : монографія / Ліна Рибалко; [наук. ред. Топузов Олег Михайлович] ; НАПН України, Ін-т педагогіки. – Полтава : [Мирон І. А.], 2014. – 399 с.
23. Самойленко, В.М., Топузов, О.М., Вішнікіна, Л.П., і Діброва, І.О. (2013). Дидактика географії: монографія. К.: Ніка-Центр. 570 с.
24. Топузов О. М. Загальна методика навчання географії : підручник / О. М. Топузов, В. М. Самойленко, Л. П. Вішнікіна ; [ред. Олена Король]. – Київ : Картографія, 2012. – 512 с.
25. Топузов О. М. Загальна методика навчання географії. Київ: Картографія, 2012. 512 с.
26. Топузов О. М. Теоретико-методичні засади особистісно орієнтованого шкільного підручника. Проблеми сучасного підручника. 2010. С. 8 –15.
27. Топузов О.М. Інтелектуальний розвиток учнів у проблемному навчанні / Олег Топузов // Рідна шк. – 2006. – № 11. – С. 6–8.
28. Топузов О.М. Формування географічної компетентності учнів засобами проблемного навчання / О.М. Топузов // Рідна школа. – 2008. – № 9. – С. 43-45.

29. Топузов, О. М. (2008). Методичні основи проблемного навчання географії в загальноосвітніх навчальних закладах : дис… д-ра пед. наук: спец. 13.00.02. Київ. 509 с.
30. Топузов, О. М. Географія: підруч. для 7 кл. [Текст] / О. М. Топузов, О. Ф. Надтока, Т. Г. Назаренко та ін. – К. : ДНВП «Картографія», 2011. – 320 с.

УДК 37.016.3:502/504.054.6(063)(0.034.2)

Робоча програма затверджена на засіданні вченої ради Інституту педагогіки НАПН України (протокол № _12_ від «31» серпня 2022 р.).

Топузов О. М., Британський П. А. Освіта в парадигмі збалансованого (сталого) розвитку. Робоча програма навчальної дисципліни для здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії за спеціальністю 011 «Освітні, педагогічні науки» / О. М. Топузов, П. А. Британський. [Електронне видання]. – Київ: Педагогічна думка, 2023. – 17 с.

DOI: 10.32405/978-966-644-695-7-2022-16

ISBN 978-966-644-695-7

Рецензенти:

Опалюк Тетяна Леонідівна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри соціальної педагогіки і соціальної роботи Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка.

Малихін Олександр Володимирович, доктор педагогічних наук, професор, завідувач відділу дидактики Інституту педагогіки НАПН України.

Навчальна програма дисципліни «Освіта в парадигмі збалансованого (сталого) розвитку» складена відповідно до освітньо-наукової програми підготовки третього рівня вищої освіти галузі знань 01 «Освіта/Педагогіка» за спеціальністю 011 «Освітні, педагогічні науки». Метою навчальної дисципліни «Освіта в парадигмі збалансованого (сталого) розвитку» є: формування у здобувачів уявлення щодо парадигми збалансованого (сталого) розвитку; осягнення основних принципів, ідей, індикаторів цілей концепції збалансованості; розуміння ретроспективи розвитку концепції та її структурованості; формування усвідомлення про значення Цілей розвитку тисячоліття та 17 Цілей; усвідомлення основних змін освітніх систем країн світу у відповідності до глобальних ініціатив збалансованого (сталого) розвитку; осягнення особливостей функціонування закладів освіти та освітніх програм у відповідності до парадигми збалансованості; визначати закономірності розвитку освітніх систем постіндустріальних та високо економічно розвинутих країн світу в межах концепції збалансованості; ознайомлення з механізмами міжнародної співпраці в галузі освіти збалансованого (сталого) розвитку.

The curriculum of the discipline "Education in the Paradigm of Balanced (Sustainable) Development" is compiled in accordance with the educational and scientific program of training the third level of higher education in the field of knowledge 01 "Education/Pedagogy" in the specialty 011 "Educational, Pedagogical Sciences". The purpose of the discipline "Education in the Paradigm of Balanced (Sustainable) Development" is: to form an idea of the paradigm of balanced (sustainable) development among applicants; to comprehend the basic principles, ideas, indicators of the goals of the concept of balance; to understand the retrospective of the development of the concept and its structure; formation of awareness of the importance of the Millennium Development Goals and 17 goals; awareness of the main changes in the educational systems of the world in accordance with global initiatives of balanced (sustainable) development; comprehension of the features of the functioning of Educational Institutions and Educational Programs in accordance with the paradigm of balance; to determine the patterns of development of educational systems of Post-Industrial and highly economically developed countries of the world within the framework of the concept of balance; familiarization with the mechanisms of international cooperation in the field of education of balanced (sustainable) development.

© Інститут педагогіки НАПН України, 2023 рік
© Педагогічна думка, 2023 рік
© Топузов Олег Михайлович, 2023 рік
© Британський Петро Анатолійович, 2023 рік